

populi sub te cadent, in corda inimicorum Regis. Beda in specie, & pulchritudine Christi agnoscit Divinitatem, & humanitatem illius. Alii alia Christi magnalia; quae nulla alia ratione innescunt hominibus, nisi per Christianam fidem, qua certo cognoscimus mysteria ad divinam, & humanam Christi naturam spectantia. Fides haec ad inflar arcus sagittariorum est, ut evincit verbum intendere, quod ad arcum intensem, & emissas ex illo sagittas referunt S. Chrysostom. Euseb. S. Athanas. S. Cyrill, & multi alii: hanc enim præ se fert significationem Graecum verbum enteinon, id est, *pulta, feri, arcum intendere, sagittas jaculare*, ut obseruat Chrysostom. Intendere, hoc verbo arcum significavit, & sagittam. Ergo fidei arcu intento, & sagittis emissis in Martyrum corda, eventent Christo omnia feliciter, ad summum gloriae, & regni fastigium sublimabit. Ut vero respectus apparet in illa Apocalypsis visione ad hæc Davidis verba, pro illo regna, est in originali rebus quod vertit Hieron. ascende. Genebr. inequum. Subdit Vates: *proper veritatem, & mansuetudinem, &c.* Ubi veritas est fides ipsa, ut Chaldaeus vertit, *proper fidem veritatis*; vel propter negotium fidei veritatis, seu propter negotium veræ fidei. Hanc fidem una cum Christi mansuetudine in Martyribus elucere, & ab ipsis promoveri longè, latèque observat in hunc Psal. S. August. ita rectissimum: *Prædicatum est Evangelium, veritas est. Quid mansuetudo? Pashi sunt Martyres, & inde multum processit per omnes gentes regnum Dei, quia patiebantur Martyres, nec desiciebant, nec resistebant dicentes omnia, nihil occultantes, parati ad omnia, nihil recusantes. Magna mansuetudo, Corpus Christi hoc fecit, in capite suo didicit.* Quod adhuc luculentiter explicatur sequenti versiculo: *Sagittæ tue, acuæ, &c.* Quibus verbis admiranda fidei vis scitè commendatur, quæ Martyrum corda velocissime, & potentissime penetravit, & deinde aliorum pectora, quos ipsi ad Ecclesiæ gremium politis, & acuminatis fidei sagittis vulneratos pertraxerunt. Ut enim notat S. Bruno in hæc verba. *Hoc equipollenter supra posuit, cum dixit: regna proper veritatem: idem enim est veritas, quod & sagitta.* Cum autem veritatis nomine Christiana fides detur intelligi, haec arcu, & sagittis armatur ob miram illius potentiam relucientes potissimum in Martyribus, & in iis, qui illorum constantia convicti Orthodoxam fidem sunt amplexati: *Qui fuerant non credendo inimici Regis, sicut credendo amici*, ut interpretatur S. Hieronymus.

S. August.

Triumphat Fides in Martyribus.

698 Denique, quærit ingeniosè nosler Alcasar; quidaam illud sit, *exivit vincens, ut vincet?* Respondet, in iis verbis miram includi energiam, qua exprimitur vis magna Christianæ fidei in Christianis: quorum submissio atque subjugatio non erat eo modo, quo in amore solet contingere, sed qua ratione in peste usu venire cernimus. Amor enim contagione non crescit, quare quod aliquem singularem subiicit, non ideo subiicit alios. At in fide cum subigebatur *Fides vincit in Martyribus, ut plures alios vincit.* *Alcasar.* unus, inde quasi ex semine principium ad multos alios subigendos capiebatur. Nec diu res sibi confitebat, donec Gentilites ad fidem traduceretur (sic S. Thom. Lyranus, & Interlinealis) Fides enim quemcumque prosternebat, eodem utebatur, ut instrumento, ad alios similiter deciendos, & hac ratione ex ipsis percussis sibi sagittas conflabat. Haec tenus Alcasar: cui libenter afferatio explicationem totam ad nostros potissimum Martyres referens: Martyres enim, & fidei sagittis transfixi sunt, & ipsi alios transfixere; cum eorum fides inter crudelissima tormenta stabilis, firma, inconcussa plurimorum corda penetraverit, ut sub Christi ditione venirent. Kursus illorum crux in causa fidei ubertim fusus ad instar fuit seminis, à quo innumeris fideles emergebant, ut loquuntur paucis Ecclesiæ Doctores. Rem claudio Andreæ Cæsariensis interpretatione: *And. C. 5. 4. Hoc est victoria, que vincit mundum, fides nostra.* Ubi victoria est vincens, & vicit; propriè enim victoria non vincit, sed pugna vincentis, quae parit victoriam: *vincens ergo, seu vicitrix, vel etiam causa victoriae, arma videlicet (quibus paratur victoria) fides est bonis operibus adiuncta, in Martyribus præferunt suas exerens vires, ut supra ajebat An-*

C A P U T I V.

Martyrum Fides ad instar est Petre firmissimæ.

699 *H*oc in primis suadent verba Psal. 26, ubi Ecclesia Christiana in suis Martyribus divisa confirmatur consideratione præsentissimi Dei auxili, ut singulos versiculos

Pf. 26. 6. culos exponenti clarebit. Subtextitur v. 6. In saxo fidei stabili Martires exaltati.

S. August. 701 Sunt etiam instituto nostro maximè opportuna verba Cant. cap. 2. 14. quibus cant. 2. 14. Christus Dominus invitat Ecclesiæ fideles, ut sanguinem profundant, & mortem subeant pro illo, statuens illis pro loco refugii fidei Christianæ petram: verba expendo: *Surge, Timens Ecclœ propria amica mea, speciosa mea, & veni: co-lumba mea in foraminibus petra, & in caverna mœnia maceria.* Timida fingitur Sponsa, quæ fugiat ad fidem petram.

Petra fidei, petra refugii & stabilitatis. 702 Putaverim, dicta hæc à Regio Cantore cum intuitu aliquo ad petram illam refugii, quam ipse à Saule injuste vexatus militibus suis constituit. Historiam habes lib. 1. Reg. c. 21. Unde illa premenda sunt verba. *Pueris condixi in illum, & illum locum.* Hebraicæ ponit, Peloni Almoni, quod nihil significat certum, & Latinus diceret, in certa quædam loca: aut in talem, & talem locum, aut nescio in quem locum. Pagi effert; *Et pueros scire feci locum cuiusdam, & locum ignotum talis.* Arias vertit, obscuri, ignoti. Chalda. Et adolescentes misi ad iocum occultum, absconditum, & custoditum. Hispana Biblia Ferrara. ya los mozos fizé saber al lugar falano encubierto. Observat Claudius Rangolius in suis ad 1. Reg. Comment. Peloni idem esse quod mekoush, à kafab, operire, opertum; & Almoni idem, quod nishbar, id est, absconditum à fathar, latere, abscondere se. Sed mysterio plena mihi est LXX. seniorum translatio juxta editionem Romanam, *Et pueris condixi in loco dicto, Dei Fides.* vox Graeca qua ponitur pro Dei Fidei est juxta editionem Aldi emmonein, unde vertit; in loco dicto Emmonin. Est autem emmoni stabilis, permanens instar faxi. Complutenses habent, pbelanni, id est, in loco duro, saxon, in rupe, in petra. Unde sunt qui transferant: in loco dicto petra fides, vel rupes fidei. Et quia fides est, sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, ut Paulus definit ad Hebreos 11. 1. possunt rectè conciliari translationes, petra fidei, locus ignotus, obscurus, absconditus; sed locus quidem durus, saxon, firmus, stabilis, rupe videlicet prægrandis: id enim est apud Paulum substantia. Græcè νησαρι, id est, solidum fundamentum, fortitudo, aliquid fixum, certumque, sed absconditum, & non apparet. Jam ergo in hac Fidei petra ignota, & obscura perstare solebat David, ejusque milites, firmi, inconcussi, securi, sublimati, tanquam in petra refugii, & auxiliū divini, dum Saulis iram fugerent, & ab hostiis divixerint. Hæc est etiam illa petra ad cuius præsidium confugit David à Saule infectatus 1. Reg. 23. 25. *Descendit ad petram, & versabatur in deserto Maon.* De quo infra ubi de Martyrum spe. Illud hic obseruantum, Davidis, & fluorum afflictionibus præfiguratas Martyrum perfectiones; petra vero illa refugii prælignatam stabilem Fidei

i. Reg. 23. 25. R. 2. ne

P. Ildeph. de Flores de Agone Martyr.

Christiane rupem, in qua firmati sunt, & exaltati vehementer Martyres divinissimi, & à qua hostes illusere, in numeros de illis reportantes triumphos.

703 Sunt etiam instituto nostro maximè opportuna verba Cant. cap. 2. 14. quibus cant. 2. 14. Christus Dominus invitat Ecclesiæ fideles, ut sanguinem profundant, & mortem subeant pro illo, statuens illis pro loco refugii fidei Christianæ petram: verba expendo: *Surge, Timens Ecclœ propria amica mea, speciosa mea, & veni: co-lumba mea in foraminibus petra, & in caverna mœnia maceria.* Timida fingitur Sponsa, quæ fugiat ad fidem petram.

704 Putaverim, dicta hæc à Regio Cantore cum intuitu aliquo ad petram illam refugii, quam ipse à Saule injuste vexatus militibus suis constituit. Historiam habes lib. 1. Reg. c. 21. Unde illa premenda sunt verba. *Pueris condixi in illum, & illum locum.* Hebraicæ ponit, Peloni Almoni, quod nihil significat certum, & Latinus diceret, in certa quædam loca: aut in talem, & talem locum, aut nescio in quem locum. Pagi effert; *Et pueros scire feci locum cuiusdam, & locum ignotum talis.* Arias vertit, obscuri, ignoti. Chalda. Et adolescentes misi ad iocum occultum, absconditum, & custoditum. Hispana Biblia Ferrara. ya los mozos fizé saber al lugar falano encubierto. Observat Claudius Rangolius in suis ad 1. Reg. Comment. Peloni idem esse quod mekoush, à kafab, operire, opertum; & Almoni idem, quod nishbar, id est, absconditum à fathar, latere, abscondere se. Sed mysterio plena mihi est LXX. seniorum translatio juxta editionem Romanam, *Et pueris condixi in loco dicto, Dei Fides.* vox Graeca qua ponitur pro Dei Fidei est juxta editionem Aldi emmonein, unde vertit; in loco dicto Emmonin. Est autem emmoni stabilis, permanens instar faxi. Complutenses habent, pbelanni, id est, in loco duro, saxon, in rupe, in petra. Unde sunt qui transferant: in loco dicto petra fides, vel rupes fidei. Et quia fides est, sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium, ut Paulus definit ad Hebreos 11. 1. possunt rectè conciliari translationes, petra fidei, locus ignotus, obscurus, absconditus; sed locus quidem durus, saxon, firmus, stabilis, rupe videlicet prægrandis: id enim est apud Paulum substantia. Græcè νησαρι, id est, solidum fundamentum, fortitudo, aliquid fixum, certumque, sed absconditum, & non apparet. Jam ergo in hac Fidei petra ignota, & obscura perstare solebat David, ejusque milites, firmi, inconcussi, securi, sublimati, tanquam in petra refugii, & auxiliū divini, dum Saulis iram fugerent, & ab hostiis divixerint. Hæc est etiam illa petra ad cuius præsidium confugit David à Saule infectatus 1. Reg. 23. 25. *Descendit ad petram, & versabatur in deserto Maon.* De quo infra ubi de Martyrum spe. Illud hic obseruantum, Davidis, & fluorum afflictionibus præfiguratas Martyrum perfectiones; petra vero illa refugii prælignatam stabilem Fidei

Theod. Mirè consonant sacri ali hujus loci E-narratores, existimantes appellari petram refugii, & cavernam maceria, fidem Christianam. Philo Carpathius hrc, & S. Ambros. lib. de S. Ambro. Isaæ, & anima cap. 4. *Surge secura in tegumento petra, id est, tua præsidio passionis meæ, & fidei munitione.* Idem Ser. 6. in Pf. 118. Propugnacula fidei tuæ gesta sunt Christi; muru-iui subdita verba sunt Domini, pafio Do-miniti corporis tua est virius. Theodoretus verò in Cant. Petram appellat fidei pietatem, veritatis professionem. Illustrari hæc possunt ex observatione Abenezræ; ubi enim nos legimus in foraminibus petra, ibidem Hebreæ vox significat circuitum rupis, sphæram, & ambium, qui terram cingit: unde effert: in cir-cuitibus rupis, vel etiam in sphæra seu ambi-tu rupis. Ejusmodi est nostris Martyribus Christiana Fides, undique eos ambiens, & firmans in modum sphæræ, & protegens ab hostiis incuribus, reddensque omni humana adversitate superiores; licet enim variè divixerint eorum corpora, mens tamen erecta manet, firma, & inconcussa ob fidei firmitatem. Quo etiam venire possunt verba Jerem. cap. 48. 18. *Relinque civitates, & habitate in petra habitatores Moab,* & esto quæ columba nidificans in summo ore foraminis: quæ Sponfi verbis consonant. Neque contemnda est Chaldaica interpretatio ad hæc Cant. verba, illa referens ad persecutio-nes

Chalda.

nes populi Israelitici à Pharaone Tyranno tantopere divexati. Quando persequutus est Pharaon impius populum domus Israel, erat cætus Israel similis columba, quæ clausa est in foraminibus petra, quam serpens coarctat intrinsecus, & Accipiter coarctat eam extirpescit, &c.

703 Non hinc abeat sine notatiuncula translatio Rabbinorum ex Hebreo, qui pro materia, vertunt gradus scalas; unde R. Abenezra legit, in latibulo gradus. R. Innominate, in latibulo graduum. Sebastianus Munsterus, in latibulo ascensus. Chaldaeus, in absconditis graduum. Quibus verbis videtur (ni me fallo) allusio fieri ad petram refugii, quam Jacobus ab Esau divexus supposuit capi-

Gen. 28. 11.

Lapis ad-jutorii.

ti suo. Gene. 28. 11. nec non ad scalam ab ipso tunc prospectam. Atqui lapidem illum appellat S. Hiero. ad Ps. 133. Lapidem adjutorii, in quo refrigerabat astum persecutionis. Christianae fidei erat symbolum opportunitate Dominus dicit: Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Consentit Sixtus Pa. Sixtus pa scribens ad Episcopos Orientales, qui in Pap. crucifixum; Angelos autem ascendentis, & descendentes ad Ecclesie Martyres: de quo infra erit nobis sermo. Cum igitur à Jacob fortissimi Ecclesiae Martyres præsidentur, opportune etiam felicitur adjutorii, seu refugii lapis, fidei Christianæ emblema, quia firmati siles Christum passum, & martyrio Crucis affectum, generose sequebantur usque ad saevissima tormenta, & mortem in fidei odium illatum.

Exo. 33.

704 Rursus, valde huic argumento opportuna fuit, quæ Exodi 33. enarrantur de Moyse, qui cum se Deo gratum animadverteret, ausus aliquando est ab illo efflagitare beatam, divinamque visionem; id tamen i. habuit responsum: Ecce est locus apud me, & stabis supra petram. Cumque transibit gloria mea, ponam te in foramine petrae, & protegam dexteram meam, donec transeam, tollamque macrum meam, & videbis posteriora mea, faciem autem meam videre non poteris. Pro quorum verborum intelligentia tria pono. Primum cum S. Ambroso in Ps. 48. visam à Mose sacram Christi humanitatem vulneribus confosam; Neque enim (inquit ille) Moyses totam Divinitatem ejus plenitudinem vidit, que habitat in Christo corporaliter, sed vidit posteriora Christi, vidit splendorem ejus, ut homo est, vidit ejus gloriam passionis, per quam regnum nobis cælestis referavit. Consentunt alii putantes spectrum quoddam inspectatum à Mose flagellis cælam, cruentatum, lacerum, & coronatum spinis; qualiter Christus apparuit passionis tempore: atque hæc appellari in sacro textu posteriora Christi. Et à D. Petro 1. Epis. cap. 1. 11. Posteriores Christi glorias.

705 Secundò, pono cum S. Gregorio Nyss. posteriora hæc videri à Moysi, nihil aliud esse, quæm Christum sequi: Nysseni verba sunt: Qui autem sequitur non faciem, sed tergum aspicit. Docetur igitur Moyses desiderans Deum videre, quomodo potest Deus videri, sequi enim Deum corde, ac animo semper quoquaque ducat, id ipsum est Deum videre. Etenim transitus ille Dei ducem esse Deum sequentis significat, cum non sit possibile viam ignoranti, recte ac tuò iter peragere, nisi post ducem recte sequatur. Atque è spectaculo putat Christum Dominum Matt.

S. Amb.

Posteriora
Dei à Moy
se inspectata
qua?v. Pet. 1.
11.

S. Nyss.

16. dicentem: Si quis vult venire post me, abneget semet ipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Probat etiam fusè, id abunde fusse à Moysi observatum, ut qui æquo animo adversa multa subierit pro Christo, ejus improperium pluris æstimans, quam universas Aegyptiorum divitias, ut Paulus loquitur ad Hebr. 11. 26.

706 Tertiò, pono per illam petram, supra quam stetit Moyses, præsignari Christianam fidem, qua firmatus ille Christi patientis inhaesit vestigiis, quin ulla ratione vacillaret ingruentibus quibusvis adversitatibus, ut ait Paulus loco citato: ita S. Greg. Mag. lib. 35. S. Greg. Moral. cap. 7. Quia ex sola Catholicæ Ecclesia Mag.

Petra supra
quam stetit
Moyse, filius
Ist.

veritas conspicitur, apud se esse locum Dominus perhibet, de quo videatur. In petra Moyse ponitur, ut Dei speciem contempletur, quia nisi quis fidei soliditatem temuerit, divinam præsentiam non cognoscit, de qua soliditate Dominus dicit: Super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. Consentit Sixtus Pa. Sixtus pa scribens ad Episcopos Orientales, qui in Pap. petra agnoscit confessionis soliditatem: verba habes apud Lipomannum in Catena Exodi. Assonat S. Ambrocius paulò antè memoratus, qui per petram illam designari scribit fidei firmitatem. Theodoretus vero fidem solidam, atque immotam: Lyranus explicat, possumus te in foramine, id est, reinebo te in contemplatione Christi passi. Quod ex fidei lumine habetur. Et Rupertus lib. 4. in Exod. Ruper.

c. 10. premens illud: Stabis supra petram; sic Petrus supra petram fidei. Stabat Petrus jam, cum diceret: tu es Christus Filius Dei vivi, & ideo tale responsum accepit; & ego dico tibi, tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam: cumque transferri gloria mea, id est, cum transfero ex hoc mundo, ponam te, id est, omnem Iraelitam, qui cumque eris ex tua fide, in foramine petra, id est, in fidei passionis meæ. Sanè ut eos ad Marti- tum excitaret.

707 His positis, claret mens nostra. Nam quis non videat omnia hæc ad Ecclesiam Martires spectare potissimum? illi quandoquidem superna fidei irradiatione abunde educti Christum intuebantur flagellatum, spinis coronatum, alapis percussum, Crucem humeris basculante, ligno affixum, discruciatum, spirantem. Spectrum planè divinissimum, totius gloria breviarium, summaque felicitatis compendium. Videbant per fidei foramina Christum præeuntem, ut Marti- rum Principem, & antesignanum, cuius vestigiis insisterem eximia est gloria, quomodo Petrus scribit Epist. 1. cap. 2. 20. Si beneficentes patienter sustinetis; hec est gratia apud Deum (Syrus vertit: tunc credidit gloria vestra apud Deum) in hoc enim vocati estis, quia & Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus. Videbant hæc perspicissimo fidei obtutum. Ut enim S. Laur. Juris. in ligno vitæ c. 5. Ostendit fides pugnantibus Christum, ut strenuum ducem strenue agendi exemplum præbentem. Tota namque vita ejus, quam in terris cum hominibus gestit, disciplina morum fuit. Omnia enim Mundi bona contempnit, quæ contemnenda docuit, & omnia mala sustinuit, quæ sustinenda præcepit. Hoc Christi exemplo excitati Martires talia, & tanta perfeci sunt, usque ad exceptam re ipsa mortem,

Al Ecclesiæ
Martires
totu' Moysi
vixit spectat.

Adversus
Martyrum
fidem nibil
prevaleat.
S. Chrys.

S. Chrys.

1. Pet. 2.

Prov. 1. 12.

Mai. 5. 14.

Illeph. de Flores de Agone Martyr.

R. 3

minora

ad eo fortiter, & alacriter doctrinæ revelatae attestantes, ut omnia Tyrannorum machinamenta in ipsos jactata à fidei proposito eos dimovere non potuerint. Unde tanta hæc firmitudo? sanè ab inconclusa fidei Christianæ perra, supra quam generosè labant, & perstabant in modum faxi immobiles. In eius rei argumentum, & præludium, dum invitatur Moyse ad Christi patientis sequelam, stare jubetur supra petram, & respicere per eisdem petræ foramen, ut sic constanter adversa quæque perferat.

708 Est autem ad rem nostram commodum Christi affatum, qui Matt. 16. post illustrem illam fidei confessionem à Petro editam totius Ecclesiæ nomine: Tu es Christus Filius Dei vivi; celissimam, & conflantissimam fidei petram commendavit, ita: Ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & porta inferi non prævalebit adversus eam. Quorum verbo-

rum commentarium defumo ex S. Chrysostomo aureo, & perenni Christianæ eloquentia fonte in Sermone de Pentecoste tom.

3. sic affante: Super hanc petram; non dixit super Petrum; non enim super hominem, sed super fidem ædificavit Ecclesiam suam: quid autem erat fides? tu es Christus Filius Dei vivi; petram vocavit Ecclesiam fluctus suscipientem, & non titubantem. Etenim Ecclesia tot suscipit tentationes, non tamen vincitur.

Testantur Martyres, querum latera radebantur, sed fides non frangebatur. O nova rerum materies, partes effodiuntur, & thesaurus non aufertur; caro sauciatur, & fides non rumpitur; talis quippe Martyrum virtus. Penè familiia habet S. Ambrocius Ser. 77. de natali Sanctorum Octavii, Adventitii, & Salvatoris.

Habes ergo distinctè ex utroque Doctore, petram, supra quam ædificatur Ecclesia, elle fidem, quæ illi est altissima refugii rupes, & celissimus lapis adjutorii, unde assurgit fortis, firma, & potens adversus hostiles incursionses, impiorum rabiem, & cruciamenta omnia, quæ in suis ipsa Martyribus subit pro Christo generose.

709 Sed observari adhuc debet, quid sint portæ inferi, quæ adversus Martyres supra fidem petram obfirmatos prævalere non valent? Exponit Chrysostomus, esse omnium Tyrannorum machinamenta in Ecclesiæ fideles jaçata: Non dixit, non appropriant ei, sed non prævalebunt adversus eam. Quid ergo?

impugnabitur quidem, non tamen vincit poterit. Tempestates suscipit Ecclesia, sed non demergitur, machinamenta preparantur, sed turris non eliditur, &c. Sed pro majori ex-

plicatione videndum nositer Alcasar ad cap. 1. Apoc. v. 18. nota. 15. ubi flatuit infernum accipi solere in Litteris inspiratis ut no-

men tragicum pro persona ficta, quæ homines mortuos devorat, cadavera corruptit, atque animas quasi vinculis quibusdam, five carcere habet constrictas; itaque vim, atque potentiam, quæ adversus homines habet,

devorando maximè exercet. Inde Proverbior. 1. 12. Deglutiamus eum sic uero infernum, & cap. 30. 16. Infernum, & os vulva. & Isa. 5. 14. Dilatavit infernum animam suam. Oris hiatus, ora multa, fauces inferni, five voragini nominantur sepulchra ipsa, quæ mortuos devorant. Atque hæc ora, quæ ad gen-

tes devorandas sepulture aperiunt, propriæ

Pro. 1. 12. Sed obfirmatio, velut petra obiacentis fortiudine, & mole debet obfirmari. Similiter S. Petrus Damiani. Ser. 3. de S. Athanasio Martire. Miles

Christi, qui supra firmam petram fidei sue fundamenta posuerat, inter minaces fluctus, & procellarum circumfrentium turbines immobiles persistebat; & Ser. 13. de S. Gregorio Martire familiia profert, componens Martyrem invictum cum viro prudenti, qui edificavit domum suam supra petram. Leges S. Cyprianum de laude martyrii post initium. S. Ephrem Encomio in Sanctos 40. Martyres, qui fidem Martyrum componunt cum pe-

tra firmissima.

711 Addo pro aliquali ante dictorum splen-

dore, quod ex S. Ambrocius in Exame narrat noster Caesarius lib. 7. Symbolorum cap. 44.

Echinos marinos futura tempestatis præ-

fectios lapillis interdum conjectis se operire,

& arena faburrare, ne fluctibus oboritis ob-

levitatem allidunt ad littora. Refert etiam lib. 8. cap. 83. Sepiam, sœiente tempestate,

appellat Christus portas inferi. Uti etiam Ezechias apud Isaiah 38. 10. Vadam ad por-

tas inferi.

Quam phrasim exponit Syracides cap. 1. 9. Vita mea appropinquans erat in inferno deorsum. Jam ergo his observatis sen-

sus illorum verborum, porta inferi non pre-

valebunt adversus eam, ejusmodi est: Ec-

clesiam, licet gravissimæ adversus eam per-

sequutiones excutentur ad Christianorum no-

men delendum, licet mors in Martyrum cor-

pora saevissimis cruciatis gressetur, licet

infernum maximos oris rictus expandat, fau-

ces, voragini ad absundendos Christi fide-

les; ex his tam omnibus viærictem prodiu-

ram, quia mortui gloriosi, & incorrupti re-

surgent, quia potissima pars, id est, animæ evadent liberæ, & gens Christiana per mar-

tyria crescit, & multiplicabit vehementissi-

mè. Hæc omnia habet Ecclesia, habentque ejus Martyres, quia supra fidei petram ædifi-

cationi, & stabiliti.

710 Denique adhuc premenda sunt illa Chrysostomi verba, Super fidem ædificavit S. Chrys.

Ecclesiam: petram vocavit Ecclesiam: fluctus suscipientem, & non titubantem. Desumpta

maris, ita

Martyrum grandi in medio maris fixa, quassata, reper-

cussaque furibundis aquarum implacatè æ-

stuantur fluctibus; stat tamen ipsa incon-

clusa, & immobilis. Non secùs Martyres perstant vividi, robusti, magni, & invicti ad instar ingentis faxi, fide divinitus corroborata, flecti nesciæ, & exaggerata inter uni-

versa cruciamentorum genera, & furentes persecutio-

nes tempestates, & fluctus: fir-

mer, estabiles en la fe, como unas rocas. Expen-

de Patrum affata ad rem præsentem: S. Basilius Homil. de S. Gordio Martye:

S. Basili.

At ille tanquam cautes immota, exigitibus fluctibus: nulla vi, nulloque verborum impulsu qua-

siatur, in obstinata, ceptaque proposito inexora-

bilis permanet; ut enim sapientis domum sup-

ra petram ædificatam vis nulla ventorum, aut imber e calo vebemens, nec torrenis im-

petus quassare potest, ita nec preces ullæ, aut

minæ constellant ejus in fidem Christi ever-

tere potuerunt. Consonat S. Cyprianus lib. 5. Cypri-